

STAMBOOM DOSSIER

KAREL VAN GELRE (1467 - 1538)

Karel van Egmont ook wel bekend als Karel De Stoute.

Versie 1.4 160514 bewerkt door ir. Rene A.M. Martens RI Msc als hoofdstuk van het boek:

© 2012-2016 Van Hamaland - Van Gelre – Van Hoenselaar.

Karel van Gelre (Grave, 9 november 1467 – Arnhem, 30 juni 1538), ook wel Karel van Egmont genoemd, was hertog van Gelre en graaf van Zutphen uit het huis Egmont. Hij ligt begraven in de Sint-Eusebiuskerk te Arnhem.

❖ Hertog van Gelre van 1492 tot 1538

Karel van Gelre was de zoon van Adolf van Egmont, hertog van Gelre en graaf van Zutphen, en Catharina van Bourbon.

Karel trouwde op 7 december 1518 in Celle met Elisabeth van Brunswijk-Lüneburg (Celle 11 september 1494 – Geldern 2 april 1572), dochter van hertog Hendrik VII van Brunswijk-Lüneburg (1468–1532) en Margaretha van Saksen (1469-1528), dochter van de keurvorst Ernst van Saksen. Door haar huwelijk met Karel van Gelre werd zij hertogin van Gelre. Het huwelijk bleef kinderloos.

1518 Volmar van Honseler tot Willik rijdt Elisabeth van Brunswijk Lüneberg tegemoet, de bruid van hertog Karel van Egmont van Gelre.

1581 Keizer Karel V was Hertog van Gelre tijdens de tachtigjarige oorlog verklaren de Noordelijke steden en gewesten zich onafhankelijk van Spanje (Filips II) en vormen de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden, waarin protestantisme de toon aanvoert. Ook Gelre sluit zich bij de republiek aan met uitzondering van kwartier Roermond (ook Overkwartier genoemd).

De dood van Karel de Stoute in 1477 bij Nancy betekende het einde van het Bourgondische bestuur in Gelre. De Geldersen belaste Adolfs zuster Catharina met het bewind, eerst ten behoeve van de gevangene Adolf en na diens dood (1477) ten behoeve van zijn zoon, de jonge Karel van Egmont, die in 1492 zelf het bestuur aanvaardde nadat hij uit Franse gevangenschap was vrygekocht. Bij zijn terugkomst in Gelre werd Karel gehuldigd en als hertog erkend. Zijn gebied bestond op het hoogtepunt uit Gelre, Graafschap Zutphen, Overijssel, Drenthe, Friesland en Groningen (op enkele steden na).

Huis Egmont

Het Huis Egmont (ook wel Egmond) ontstond in een abdij in Egmond, de Sint-Adelbertabdij, die gesticht werd door Dirk I, graaf van Holland. Het huis van Egmont is een adellijk geslacht voortgekomen uit de advocati (voogden) van de abdij. Als stamvader kan Wouter van Egmont (1208) worden genoemd die regeerde in het kasteel Egmond nabij de abdij. Daarnaast zijn er nog drie andere takken van het geslacht: Egmont van Merenstein (tot 1559), Egmont van Kenenburg (tot 1703) en Egmont van Nijenburg (tot ?).

Het Huis Egmont speelt een belangrijke rol in de geschiedenis van de Nederlanden. De heren kregen en kochten diverse heerlijkheden. Heer Arend van Egmont en IJsselstein (1340-1409) kreeg van graaf Albrecht de heerlijkheden Ameland en IJsselstein, IJsselstein werd als belangrijkste heerlijkheid beschouwd en doorgegeven van vader

tot zoon.

Graven van Egmont van 1486 tot 1714

In 1486 werd Jan III van Egmont (1438-1516) verheven van heer tot graaf Jan I van Egmond, in 1491 werd de graaf lid van de Gulden Vlies. Iedere graaf droeg wel zijn steentje bij aan de heerlijkheden van het graafschap Egmond. In 1555 werden de hoge edelen van Holland vergeleken op hun heerlijkheden waarbij Egmond er 12 had (Nassau had er 18). Een echte opwaardering kwam erbij toen de beroemde graaf Lamoraal van Egmont (1522-1568), het prinsdom Gavere in handen kreeg, sindsdien was hij én graaf én prins. Na dit succes ging het echter minder met de graven van Egmont, een zoon van Lamoraal sr, Lamoraal jr. (15??-1617) werd beschuldigd van medeplichtigheid aan een aanslag op Willem van Oranje en verkocht Egmond en Purmerend aan de staten van Holland. Hiermee hielden de graven op te bestaan, nog enkele erfgenamen volgden maar met Maria Clara Angelica van Egmond (1661-1714) hield dit geslacht op te bestaan.

Graven van Buren en Leerdam

Het tweede kind van heer Jan II van Egmond, Willem (1412-1483) kreeg drie zonen waaronder Frederik van Egmond, graaf van Buren-Leerdam (? - 1521). Hij kreeg de gebieden van Maximiliaan I van Oostenrijk omdat hij hem had gered uit Brugge. Deze tak had veel invloed want ze waren vaak stadhouders in Holland, Friesland, Groningen. Deze tak ging door tot aan Anna van Egmond van Buren (1533-1558) die trouwde met Willem van Oranje, waarmee deze tak uitstierf.

Hertogen van Gelre

Heer Jan II van Egmont (1385-1451), liet zijn zoon Arnold (1410-1473) voogd worden van het hertogdom Gelre, en werd later hertog van Gelre. Zo ontstond er een zijtak van de heren van Egmont, die Gelre zouden regeren tot aan Karel van Egmont die overleed in 1538, waarna het hertogdom overging in de handen van Willem V van Kleef en vervolgens aan de Habsburgers (Karel V).

Hertog Hendrik VII van Brunswijk-Lüneburg 1468 -1532

Hendrik VII van Brunswijk-Lüneburg (? , 15 september 1468 - Wienhausen, 19 februari 1532), bijgenaamd de Middelste, was een zoon van hertog Otto II van Brunswijk-Lüneburg (1438-1471) en Anna van Nassau-Dillenburg (1441-1514). Anna stamde uit het Nassau-Dillenburg, en was een tante van Willem I van Nassau-Dillenburg, de vader van Willem van Oranje.

In 1486 nam Willem het bestuur over van zijn moeder, die na het overlijden (1478) van zijn grootvader Frederik de Vrome het regentschap had waargenomen. Zijn regering werd vooral gekenmerkt door de strijd tussen de adel en de geestelijkheid van Hildesheim, waarbij Hendrik de zijde van de geestelijkheid had gekozen. Hendrik won weliswaar in de slag van Soltau, maar moest nadien, onder invloed van keizer Karel V, zwaar inbinden, nadat Hendrik de tegenstander van Karel had gesteund bij de koningsverkiezing. Hendrik werd verbannen, maar had zich in 1520 al teruggetrokken en het bestuur aan zijn oudste zonen overgelaten.

Hendrik is op 27 februari 1487 in Celle gehuwd met Margaretha, dochter van keurvorst Ernst van Saksen , en werd vader van:

1. Anna (1492-)
2. Elisabeth, gehuwd met Karel van Egmond (1467-1538), graaf van Gelre
3. Otto III (1495-1549)
4. Ernst I (1497-1546)
5. Apollonia (1499-1571)
6. Anna (1502-1568), gehuwd met hertog Barnimus XI van Pommeren (1501-1573)

7. Frans (1508-1549)

Gelderse Oorlogen

Tijdens de regering van Karel van Gelre werd de zelfstandigheid van Gelre bedreigd door de Habsburgers in de persoon van Karel V. Karel van Gelre wist zich gesteund door zijn veldheer Maarten van Rossum en kon de ongelijke strijd, die bekend staat onder de naam Gelderse Oorlogen, nog enige tijd vol houden, maar moest uiteindelijk het hoofd buigen. Dit markeert een belangrijke fase in de vorming van de Nederlandse staat als geografische eenheid. Karel van Gelre was in feite de laatste zelfstandige feodale heerser in de Nederlanden.

Standbeeld van Karel in Arnhem.

Karel bezat een groot politiek inzicht, door zijn tegenstanders als sluwheid gezien, waardoor hij precies wist wanneer hij toe moest geven en vrede sluiten en wanneer hij de gesloten overeenkomst weer kon verbreken. Ook wist hij optimaal gebruik te maken van de Europese machtverhoudingen door Franse steun in te roepen. Zo trok hij zich niets aan van een bemiddelingspoging van de Duitse vorsten, waar hij eerst om had gevraagd, toen de uitkomst daarvan hem niet aanstond: volgens hen had hij juridisch gezien geen recht op de hertogstitel.

In 1502 probeerde Karel van Gelre Huissen in te nemen, wat een enclave was van het Hertogdom Kleef. Hij belegerde de stad, maar het had geen effect: de Rijn stroomde vlak langs Huissen, waardoor er vissen gevangen konden worden. Na een veldslag waarin de Gelderse troepen verslagen werden, was Huissen ontzet, iets dat elk jaar nog wordt gevierd.

In 1504 kon hij niets anders doen dan zich overgeven en vrede sluiten met de Habsburgers in de persoon van de Filips de Schone. Deze had in 1502 al Arnhem veroverd. Omdat Karel zich in het kasteel van Rozendaal moest vernederen door voor Filips te knielen wordt dit de 'knieval van Rozendaal' genoemd. Een voorwaarde van de overeenkomst was dat Karel uit Gelre werd verbannen en in Spanje bij het Spaanse Hof moest verblijven.

Hertogshoed van Karel de Stoute, overdekt met bladgoud en bezaaid met edelstenen en parels. Rechtsboven, aan ketting, De Drie Gebroeders. Buitgemaakt bij Grandson.

Hij reisde naar Antwerpen om zich in te schepen maar toen de kust in 1505 weer veilig was, omdat Filips naar Spanje was vertrokken, keerde hij per omgaande weer naar Gelre terug om zijn regering als hertog voort te zetten. Toen Filips in 1506 in Spanje overleed, werd het pokerspel van Karel beloond. In de daaropvolgende jaren wist hij de troepen van Margaretha van Oostenrijk, die door haar vader Maximiliaan van Oostenrijk als landvoogdes was aangesteld, te verslaan en Gelre stukje voor stukje terug te veroveren.

In 1513 moesten de Habsburgers hem als hertog erkennen. Het jaar daarna slaagde Karel erin, door soldaten de stad binnen te smokkelen, Arnhem terug te veroveren.

Karel V - troonopvolger van Gelre

In 1515 besteeg Karel V de troon van Spanje en kreeg Karel van Gelre het moeilijk. Maar door het

bondgenootschap met Frankrijk en de strijd die de Habsburgers op andere fronten moesten leveren kon Karel het lang volhouden.

In 1522/1523 wist hij Groningen, Drenthe en Friesland onder zijn invloed te brengen. Zijn legerleider Maarten van Rossum plunderde in 1528 zelfs Den Haag, maar daarmee ging hij volgens Karel V en Margaretha van Oostenrijk over de schreef. Zij brachten een grote troepenmacht op de been en nog in dat zelfde jaar werd de voor Gelre ongunstige Vrede van Gorinchem voorgelegd, die overigens niet werd getekend. Gelre werd wederom onder druk gezet en in 1536 werd nagenoeg hetzelfde verdrag wederom voorgelegd als het Verdrag van Grave, dat als grootste verschil had dat het niet de passage bevatte waarin werd vastgelegd dat de gebiedsdelen terug zouden gaan naar de Roomse keizer als de hertog van Gelre kinderloos zou sterven (een belangrijk punt natuurlijk, daar hertog Karel van Gelre geen wettige kinderen had).

Bij de Vrede van Grave van 1536 droeg Karel van Gelre de stad Groningen en de daarbij horende gebieden Gorecht en Oldambt, de Ommelanden en Drenthe over aan Karel V. Dit was een bezegeling van de situatie was ontstaan nadat Karel V's Friese stadhouder Schenk van Toutenburg de troepen van Karel van Gelre's bondgenoten in de Ommelanden had verslagen bij Heiligerlee, ook in 1536.

*Goud gulden Gelderland
Karel van Egmont 1492 - 1538*

Otto van Wijhe versus Karel van Gelre

In 1492 kreeg Gelre weer een hertog van eigen bodem. Na een lange periode van hertogen van niet Gelderse afkomst kreeg Gelre tot vreugde van de bevolking weer een hertog met echt Gelders bloed. Karel was de zoon van hertog Adolf en opgevoed aan het Bourgondische hof maar hij voelde zich vooral een echte inwoner van Gelre.

Hij beschouwde de Bourgondiërs als vijand. Karel was een ouderwetse ridder die hield van de strijd. Zijn regeerperiode was een aaneenschakeling van oorlogen en strooptochten. Hij deed dat met zijn legendarische veldmaarschalk Maarten van Rossum. Het hele Gelderse land verarmde tijdens het bewind van de onverschrokken Karel. Buiten Gelderland had hij de bijnaam "de Gelderse Duivel."

Otto van Wijhe 9e heer van Echteld

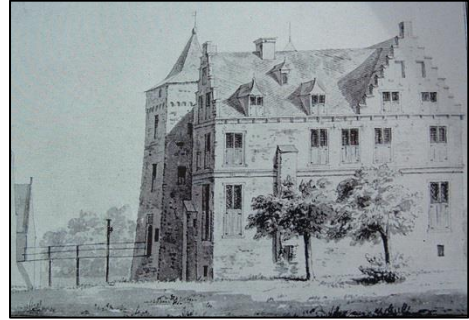
Nog even het jaar 1492; dit was het begin van zijn regeerperiode die 46 jaar zou duren. Tijdens de inhuldiging wapperden op veel kastelen en versterkte herenhuizen van edelen de veelkleurige banieren en banderollen. 's Avonds werd er dan geïllumineerd met pekworsten en zwevelkeersen. Het is maar zeer de vraag of die feestelijkheden ook op de Wijenburg hebben plaatsgevonden. In dat jaar zwaaide Otto van Wijhe als zevende heer tot Echteld hier de scepter.

Het huis was nog een zelfstandig goed. Met verve verdedigde Otto de allodiale rechten van de Wijenburg. In deze kwam hij echter in botsing met de "de Gelderse Duivel". Wat was het geval? Otto van Wijhe was op de hand van de Bourgondiërs. Voor Karel was dit onbestaanbaar. Het kon niet uitblijven dat dit tot een conflict zou leiden. De aanleiding kwam snel.

Tijdens een dijkschouw constateerde jonker Otto dat Berend van Wees de dijk langs de Waal niet goed onderhouden had. Berend (een verklaard aanhanger van Karel van Gelre) accepteerde deze aantijging van Otto niet. Om deze zaak uit te vechten moest de Bourgondische heer tot Echteld verschijnen voor de klaringsbank in Kesteren. Tijdens deze zitting drongen Berend van Wees en de zijnen het Ambthuis binnen en sleepten Otto naar buiten, bonden hem op een paard en reden met hem naar Wageningen. In een kerker onder het Spijk werd hij onder toezicht van Albert van Lawick zwaar gemarteld. Hertog Karel uit Arnhem zat inmiddels ook niet stil. Hij stuurde een troep soldaten naar Echteld om daar orde op zaken te stellen. De kerk werd bezet en gebruikt als paardenstal. De slotgracht werd gedempt en het kasteel in brand gestoken. Ook

de huizen in het dorp kwamen er niet brandschoon vanaf. De wraak van de onverzoenlijke Gelderse vorst strekte zich uit tot ieder die iets te maken had met Otto van Wijhe. In 1493 moesten er 500 goudguldens aan te pas komen om de heer van de Wijenburg vrij te kopen. Otto op zijn beurt liet het er niet bij zitten.

*Pentekening Cornelis Pronk 1728
Bron www.vriendenvandewijenburg.nl*

Hij opende dat deel van het Huis dat nog bewoonbaar was voor de vijand. De soldaten van David van Bourgondië waren hartelijk welkom. Dapper of niet, voor de Wijenburg betekende dit de doodsteek. Natuurlijk liet Karel dit niet gebeuren. In 1495 dwong hij Otto op de knieën. Er kwam een einde aan de zelfstandigheid van de burcht. Voortaan zou de Wijenburg een "open huis" zijn voor de hertog. Otto mocht erin wonen, maar dan als een beleend huis. Geredeneerd naar de tijd was dit een grote schande die een vrij edelman onderging. De latere Van Wijhe-geslachten hebben geprobeerd onder deze leenstatus uit te komen. Tevergeefs, de Van Wijhe's waren hun allodiale rechten op de Wijenburg voorgoed kwijt.

Opvolging en eind van het zelfstandige Gelre

Na de dood van Karel van Gelre in 1538 kwam het hertogdom aan hertog Willem van Kleef. Deze werd echter in 1543 bij het Tractaat van Venlo gedwongen het hertogdom af te staan aan Karel V. Dat was tegen de afspraak, maar met het wegvallen van Karel van Gelre en diens bekwaamheid in politieke en militaire aangelegenheden restte Willem V van Kleef niet veel meer dan zich terug te trekken naar Gulik en Kleef.

1540 Volmar van Honseler tot Willik wordt uit de ridderschap aangesteld om geld in dienst van hertog Willem van Gelre en Kleef te ontvangen.

Men kan de strijd van Karel tegen de Habsburgers als de voorloper van de Tachtigjarige Oorlog zien. Immers, de strijd van lokale heersers tegen verre buitenlandse overheersers, die ook nog voortvloeide uit de Hoekse en Kabeljauwse twisten, werd in de Opstand voortgezet. Net als Willem van Oranje overigens was Karel tolerant jegens andersgelovigen.

Opvolging na de dood van Karel van Gelre

In 1592 werd Willem V van Kleef begraven in een praalgraf in de Sint-Lambertuskerk in Düsseldorf. Architect Johann Pasqualini bouwde de crypte als familiegraf. Nadien verkochten kerkbestuurders de loden kisten voor 317 thaler en lieten ze de uit elkaar gevallen skeletten liggen op de keldervloer. Het schandaal kwam in 1819 aan het licht toen de schoondochter van Willem V, Jacoba von Baden overgebracht werd naar deze rustplaats. De botten werden herkist en een tegelvloer maakte de ingang van de grafkelder van zo'n drie op vier meter onzichtbaar.

Wolfgang Wilhelm von Pfalz-Neuburg, kleinzoon van Willem V, gravure van Lucas Vorsterman naar een portret van Anthony van Dyck.

In 1856 passeerden er nog eens grafschenners. Tijdens de Tweede Wereldoorlog maakte men een houten kader en een zandlaag rond het monument om schade bij bominslagen in te voorkomen. Niettemin raakte het beschadigd. Herstellingswerken aan de kerk in maart 1954 lieten toe dat de stadsarchitect Camp naar de kelder zocht. Hij ontdekte er twee geschonden loden kisten in een nis: een kleine kist met het gebeente van Jacoba en een grote met meerdere schedels en veel botten.

Het betrof:

- Willem V van Kleef, Gulik en Berg

- Zijn zuster Amalia
- Zijn zoon Johan Willem
- Zijn voorouder Elisabeth van Berg.

Familieleden van zijn kleinzoon Wolfgang Wilhelm von Pfalz-Neuburg die zelf niet in de kerk lag. Pathologisch onderzoek identificeerde de resten en stelde dat Willem en Amalia ernstig misvormd raakten in de loop van hun leven, gezien hun verkromde wervelkolom en dat ze chronische pijnen leden.

STAMBOOM VAN EGMONT 1410		Pagina 3		Pagina 4	
Versie: 1.17.120713 Genealogie Hoenselaar		Geenem upload: 120711 Auteur: Rene A.M. Martens			
XIII		XIV		XV	
HERTOG ARNOLD VAN EGMONT (83) Egmont-Blaacu - 14 juli 1410 Grave - 23 februari 1473 <i>Kleef - 26 januari 1423 geboren!</i>	5	HERTOG ADOLF VAN EGMONT EN GELRE (88) Grave - 12 januari 1439 Doornik - 27 juni 1477 <i>28 december 1463 geboren!</i>	2	KAREL VAN EGMONT VAN GELRE (DE REUCOUR) (71) Grave - 9 november 1467 Arnhem - 30 juni 1538 <i>7 december 1518 geboren!</i>	HERTOG WILLEM V VAN BLEEFEN GELRE Düsseldorf - 28 juli 1516 Düsseldorf - 5 januari 1592 <i>1541 geboren!</i>
KATHARINA VAN BLEEFEN (89) 25 mei 1417 Lohé - 20 februari 1476		CATHARINA VAN EMBORCH (98) 1440 21 mei 1469	HERTOG ERIC VAN BURGHEMESTER-LIEBERG (78) Pruisje ELIZABETH VAN BURGHEMESTER-LIEBERG (78) Gelle - 11 september 1494 Gelle - 2 april 1572	BLEEFEN FREDERICK VAN OOSTERHOLK (94) AMALIA VAN EMBORCH	JONATHAN VAN BLEEFEN <i>Respectu - 18 jû 1546 geboren!</i>
		PIETER DE CATHARINA VAN EMBORCH VAN GELRE (57) 1440 Gelle - 25 januari 1497 <i>overlijdt geboren!</i>			
		LEENBERG VAN EMBORCH - PIETER-REUCOUR VAN LIEB 1438 30 augustus 1480	HERTOG JOHAN VAN BLEEFEN (82) Düsseldorf/Kleef - 16 februari 1419 5 september 1481 <i>geboren!</i>	HERTOG JOHAN VAN BLEEFEN (83) Bresel - 13 april 1458 Kleef - 15 maart 1521 <i>1409 geboren!</i>	HERTOG JOHAN VAN BLEEFEN (88) Kleef - 10 november 1450 Kleef - 6 februari 1509 <i>1510 geboren!</i>
		MARGA VAN EGMONT - BURGHEMESTER VAN SCHEDELAND (84) Grave - 17 januari 1433 Edinburgh - 1 januari 1493 <i>3 jû 1499 geboren!</i>	ELIZABETH VAN BURGHEMESTER (48) Nieuw - 24 augustus 1436 Kleef - 21 juni 1483	PIETER DE BLATHE VAN EMBORCH (31) Hankroin - 1 augustus 1473 Koolen - 19 februari 1505	HERTOG VAN MARGA VAN GELRE-BERG (52) 3 augustus 1491 Budelich - 18 augustus 1543
		REUCOUR JACOBUS REUCOUR VAN SCHEDELAND (88) Edinburgh - 16 oktober 1430 Edinburgh - 3 augustus 1460			
		WILLEM VAN EGMONT 1434 Monsieur - jong overleden	STUF		
		MARGARETHA VAN EGMONT (88) 11 augustus 1436 Simmern - 2 november 1486 <i>16 augustus 1454 geboren!</i>			
FRATERGALF STEFFEN VAN ESMIT-SIMMERN-ZWISCHENKÖNIG <i>geboren!</i>		FREDERICK VAN ESMIT-SIMMERN 26 april 1417 Simmern, 29 november 1480	TIO		
AMALIA VAN VELLEDEZ				AMALIA VAN BLEEFEN (88) Düsseldorf - 17 oktober 1517 Düsseldorf - 1 maart 1586	AMALIA VAN BLEEFEN - ROEBORCH VAN EINGELAND (81) Düsseldorf - 22 september 1515 Hever Castle - 16 juli 1557 <i>Overlijdt - 6 januari 1540 geboren!</i>
				JOHAN FREDERICK VAN SARTEN (88) Torgau - 30 juni 1583 Weimar - 3 maart 1554 <i>geboren!</i>	STEFLE VAN BLEEFEN (81) Düsseldorf - 17 juli 1512 Weimar - 21 februari 1554 <i>geboren!</i>

Akten Reinald IV van Gelre

7 Sept. 1417

Hertog Reinald IV van Gulik en Gelre verklaart, dat alle geschillen tussen hem en Deventer geregeld en alle vorderingen die hij op de stad en hare burgers heeft voldaan zijn, en voorts bevestigt hij de rechten, gewoonten en bezittingen van de stad Deventer en haar burgers.

Orig., perk.: Arch. Deventer, inv. nr. 1483; nieuw inv. nr. 344 M.A., charter no. 100, met rood, beschadigd, zegel. Afschr.; U.B. Göttingen, Hist. 657, Bd. XIII, Bl. 360^r et 360^v.

De acte is hier afgedrukt naar het origineel; het afschr. is daarmee - behoudens de spelling - gelijkloidend.

Wy Reynalt van der genaiden Goids hertoge van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen voir ons onse erven ende nakomelingen doin kont allen luden mit desen apenen brieve ende bekennen dat die eirsame burgermeisters schepenen raide burgeren ende ingeseten der stat van Deventer up huden datum dis briefs guytlichen ende wale mit ons verleken geslicht ende gescheiden syn van allen gebreken ainspraken ende toeseggen die wy tot desen dage toe datum disselven briefs tot hoen off tot der selver stat the seggen hebben gehadt. Ende hebben dair omme sy ende die selve stat ende alle die ghene die des behoevent dair van gentsliken quyt loss ende ledich gescholden quyt loss ende ledich schelden mit desen brieve. Ende wy solen sy laiten blieven by horen rechten beseten ende heerkomen. Alle sonder argelist. In orkonde ende stedicheit alre punten voirscreven soe hebben wy onsen segel van onser rechter wetenheit an desen brieff doin

ende heyten hangen. Gegeven in den jaeren onss Heren dusent vierhondert ende seventhain up onser liever Vrouwen avont nativitatis.

Per dominum ducem presentibus de consilio domino Johanne Schelart de Obbendorp milite, magistro curie et Gisberto de Mekerem reddituario supremo ducatus Gelrensis

7 Maart 1466.

Hertog Adolf van Gelre bevestigt de brief van Reinald IV van 7 Sept. 1417 en verklaart voorts zich te zullen houden aan de bepalingen van de door zijn vader hertog Arnold van Gelre gesloten vrede tussen het Sticht Utrecht en Gelre.

Orig., perk: Arch. Deventer, inv. nr. 2; nieuw nr. 37 M.A., charter no. 195, met rood vrijwel ongeschonden, zegel. Afschr. U.B. Göttingen, Hist. 657, Bd. XIII, bl. 360^y.